

नेवा सेकुवा पस :
यामाहा शोल्सपछाडि, पानीटङ्गी, वीरगंज
मो. ८८४५०६९६०२

यहाँ शुद्ध खसी र कुखुराको मासुका परिकार पाइन्छ ।

प्रतीक

दैनिक

eprateekdaily.com

NITCO
TILES MARBLE MOSAICO

Parsa Marble & Tiles Pvt. Ltd.
Adarshnagar-10, Birgunj
(front of Panitanki Gate)
051-591592, 9811895095

भारतीय गाडी आउने गरी सीमानाका खोलिएको छैन - गृह मन्त्रालय

प्रस, परवानीपुर, १२ असोज /
गत मङ्गलवार समाचार आयो-

प्रै खुल्ला किसिमले सीमा खुला गर्ने
निर्णय नभएको बताए ।

रोकिएको छ र खोल्ने निर्णय सरकारले
गरेको ? वीरगंज-रक्सौल नाका पहिलो

पैदलयात्री मात्र आउने गरी सरकारले
सीमानाका खोलेको घोषणाले सबैलाई
निराश पारेको र सरकारले सितैमा
वाहवाही बटुल्ने काम गरेकोले आलोचना
शुरू हुन लागेको बताए ।

वीरगंजका होटल व्यवसायीहरूले
प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवालाई भेटेर
भारतीय गाडी आउने किसिमले साबिकजै
सीमानाका खोल्न जापानपत्र बुझाएका
थिए । त्यसपछि प्रम देउवा सीमानाका
खोल्न सकारात्मक देखिएका थिए । तर
पहिलेको जस्तो सीमानाका खोल्न
सरकारले निर्णय नगरेकोले वीरगंज र
देशभरका पर्यटकीय क्षेत्रका व्यवसायीहरू
निराश भएका छन् । भारतीय निजी
सवारीसाधन सञ्चालनमा नआउनुलेसम्म
यहाँको पर्यटन क्षेत्रमा सुधार नहुने स्थानीय
होटल व्यवसायीहरूको भनाइ छ ।

सुनसान वीरगंज-रक्सौल नाका जोड्ने मितेरी पुल । तस्वीर: प्रतीक

नेपालका सबै नाका खुल्ला गर्ने सरकारको
निर्णय । राति करीब ८ बजेपछि आएको
यो समाचारलाई धेरै पत्रकार र
सञ्चारजगतले कपी-पेस्ट गरे । करीब
डेढ वर्षदेखि नेपाल-भारत सीमानाका
बन्द रहेको अवस्थामा आएको यो खबरले
सीमावर्ती क्षेत्रका मानिसहरूभन्दा पनि
होटल व्यवसायीहरू प्रफुल्ल भए । तर
सीमानाका खुलेको होइन, खुकुलो मात्रै
पार्ने सरकारले निर्णय गरेको छ ।
मन्त्रपरिषदले गरेको निर्णयमा भारतीय
गाडी भन्सार बिन्दुमा राजस्व बुझाएर
नेपाल प्रवेश गर्न पाउने भन्ने साबिकको
अवस्थाजै निर्णय गरेको छैन । शर्त पालना
गरी स्थलमार्ग भएर भारतीय र तेस्रो
मुलुकबाट आउने पर्यटकलाई प्रवेश
अनुमति मात्र दिइएको र मापदण्ड पालना
गरी सीमानाका खोलिएको गृह
मन्त्रालयका सूचना अधिकारी उपसचिव
दिलकुमार तामाङले प्रस्ट्याए । उनले
२०७६ चैतको पहिलो साताअघिको जस्तो

उनले भारतीय गाडी सहजै नेपाल
आउने किसिमले सीमा खोल्ने निर्णय
नभएको र भारतीयको हकमा ७२
घण्टाअघिको नेगेटिभ देखिने एन्टिजेन वा
पिसिआर रिपोर्ट, अनलाइन फाराम भर्नेपने
र तोकिएको होटलमा पनि एन्टिजेन
परीक्षण गरेर बस्नुपर्ने र विदेशीको हकमा
यो शर्तका साथै खोपका दुवै मात्रा लगाएको
हुनुपर्ने निर्णय भएको बताए । यी शर्त पालना
गर्नेले नेपाल प्रवेश गर्न सक्ने उनले बताए ।

यता, नेपाली काङ्ग्रेस पर्साले
सभापति अजयकुमार द्विवेदीको टोलीले
सरकारले सीमा खोल्ने निर्णय गरे तापनि
भारतीय निजी सवारीसाधनहरू नआउँदा
सीमानाका खुलेको अनुभूति नभएपछि
सीमा क्षेत्रको अवलोकन गरेको छ ।

पर्साले काङ्ग्रेसले सरकारको निर्णय
हनुवाको आधारमा भएको भन्दै संशोधन
गर्न माग गरेको छ ।

एकजना काङ्ग्रेसका नेताले भने-
सीमामा पैदल आवतजावत कहिले

कोरोनाकालमा एकाध महीनासम्म बन्द
रह्यो होला, त्यसपछि दुवैतर्फका
मानिसहरूको आवतजावत जारी नै छ ।

उपभोक्ता समिति पुनर्गठनमा ढिला वन क्षेत्रका मानिस सेवाबाट वञ्चित

ओमप्रकाश चौधरी, सेढवा, १२ असोज /

पर्साले राष्ट्रिय निकुञ्ज अन्तर्गतका
मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनको उपभोक्ता
समिति विघटन भएको दुई महीना
बितिसक्दा पनि पुनर्गठन हुन सकेको छैन ।

उपभोक्ता समिति पुनर्गठन नहुँदा सो
क्षेत्रका जनसमुदाय सेवाबाट वञ्चित
भएका छन् । पर्साले जीराभवानी र
ठोरी गाउँपालिकामा रहेका चारवटा
मध्यवर्ती समिति क्षेत्रका सर्वसाधारणहरू
विभिन्न सेवाबाट वञ्चित भएका छन् ।

मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गतका सुनाखरी
उपभोक्ता समितिका पूर्वअध्यक्ष
भीमबहादुर पाख्रिनले समितिको पुनर्गठन
नभएको कारण सर्वसाधारणहरूले
समितिमार्फत पाउने काठ, दाउरा,
नदीजन्य पदार्थ पाउन नसकेको बताए ।

उनले निकुञ्जले गरेको आयआर्जन तथा
निकुञ्जको राजस्वको ३०-५० प्रतिशत
आम्दानी समितिमार्फत खर्च गर्ने व्यवस्था
भएको हुँदा सोको लाभ सर्वसाधारणले
उपभोग गर्न नपाएको बताए ।

निकुञ्जको बफरजोन जङ्गलको
सीमासँग जोडेको मानवबस्तीहरूमा
बसोबास गर्ने समुदायको सधैं जङ्गली
जनावरहरूबाट धनजनको क्षति हुने
गरेकाले निकुञ्जको राजस्वबाट
स्थानीयको जीवनस्तर उकास्न खर्च गरिने
व्यवस्था छ ।

पर्साले राष्ट्रिय निकुञ्ज अन्तर्गत
पर्सामा चार तथा बारामा दुई र
मकवानपुरमा सात गरी १३ वटा
उपभोक्ता समिति छन् । यस सम्बन्धमा
(बाँकी अन्तिम पातामा)

वीरगंजमा तस्करी बढ्दो एकै दिन लाखौं मूल्यका सामान बरामद

प्रस, परवानीपुर, १२ असोज /
चाडपर्व नजीकै गर्दा वीरगंज भएर

पथलैयामा बुझाइएको छ ।
त्यसैगरी, आइतवार राति वीरगंज

भन्सार छलीका लत्ताकपडा । तस्वीर: प्रतीक

भन्सार छलीका सामानको तस्करी बढेको
छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले दैनिक
लाखौं मूल्यका भन्सार छलीका सामान
बरामद गर्नुले पनि तस्करी फस्टाएको
सङ्केत गर्छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले
गत आइतवार राति एकै दिन ४७ लाख
मूल्यको अवैध सामान बरामद गरेको
थियो । प्रहरीले वीरगंजबाट नेपालगंजको
लागि छुटेको ना.२ख ००२५ नम्बरको
ट्रक गण्डक चोकमा चेकजाँच गर्दा
बिलबिजक नभएको ४७ लाख मूल्यको
सामान बरामद भएको दाबी गरेको छ ।
सामानको बिल नदेखाएपछि ट्रक चालक
४१ वर्षीय नवीनकुमार श्रेष्ठलाई
नियन्त्रणमा लिएर आवश्यक कारबाईको
लागि राजस्व अनुसन्धान कार्यालय

महानगर-२४ रामगढवा भएर तिलावे
पुलतर्फ गइरहेको प्रदेश नं २ ०३-००१-थ
(बाँकी अन्तिम पातामा)

आत्महत्या समस्याको
समाधान होइन,
अमूल्य जीवन त्यसै खेर
नफालौं, समस्याको
समाधान खोजौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

किनकि Ncell मा पाइन्छ पारदर्शी मूल्य,
सबै तिर एउटै मूल्य, Full रिचार्ज value,
सबैभन्दा धेरै SIM Validity र
अर्कै धेरै ।

100% #SadhaiOn

Ncell

100% विश्वास
100% तपाईंको साथ सधैं On
वर्षा राउत, अभिनेत्री

विचारसार र सूक्तिहरू

तीर्थहरूमा सबैभन्दा श्रेष्ठ तीर्थ तपाईंको हृदय हो । यो जति निर्मल र निष्पाप हुन्छ, तीर्थहरू त्यतिकै नजीक हुन्छन् ।

प्रकाशक : प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. वीरगंज-११

प्रधान सम्पादक : जगदीशप्रसाद शर्मा

व्यवस्थापक/सम्पादक : विकास शर्मा

सम्पादक : शत्रुघ्न नेपाल/ खड्गबहादुर श्रेष्ठ (प्रताप)

समाचार सम्पादक : आर. के. पटेल

बारा विशेष प्रतिनिधि : गम्भीरा सहनी

मुद्रक : प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. (अफसेट छापाखाना)

त्रिमूर्ति सिनेमा हल रोड, वीरगंज-११ (नेपाल), पोस्ट बक्स नं. ७८, फोन नं. ०९१-५२५१२२, ५२३१०५

email: prateekdaily@gmail.com, prateekdaily@yahoo.com

Website: www.prateekdaily.com

समय छँदै होश पुऱ्याउनु बेस

समयमा नचेत्ने र समय घर्कपछि पछुतो गर्ने हामी नेपालीको पुरानो बानी हो । कोरोनाका कारण बाहिर चहलपहल घटेकोले वा नगरपालिकाको क्रियाशीलताले फोहर व्यवस्थापन राम्ररी भएकोले हो, बितेका केही महीना वीरगंजबाट लामखुट्टे हराएको थियो । लामखुट्टे हराउनुको अर्थ यसबाट सन् तमाम रोगहरूबाट मुक्ति हो । खासगरी नेपालमा विगतका दिनमा डेङ्गुको प्रकोप फैलिँदै गएको थियो । रोग नलागे पनि साँझ-बिहान लामखुट्टेको टोकाइले मानिसलाई आच्छुआच्छु पार्ने गरेको सामान्य कुरा हो । बाहिरबाट यहाँ आउनेहरूलाई वीरगंज लामखुट्टेको शहर भन्ने भान पनु स्वाभाविक भएको थियो । यद्यपि आजको दिनसम्म आइपुग्दा, ग्लोबल वार्मिङ अथवा पर्यावरणीय असन्तुलनको दबावले नेपालमा हिमाली भेग छाडी सर्वत्र लामखुट्टेको पहुँच सहज भइसकेको छ । राजधानी काठमाडौँमा लामखुट्टे छिरेको भन्दा तीन दशक भइसकेको छ । मानिसको बसोबास बाकिरै जाने, शहरी सुविधा जुटाउन नसक्ने, फोहर तथा नाली र ढलको उचित व्यवस्थापनको अभावले लामखुट्टेजस्ता परजीवी हुर्कनु स्वाभाविक हो । बितेको समयमा अनियोजित मात्र होइन, अचाक्ली शहरीकरण पनि भएको हो, जसले गर्दा देश नै लामखुट्टेमय भइसकेको छ ।

यति कुरा उठाउनुपर्ने आवश्यकता किन देखा पर्‍यो भने यस हप्तादेखि वीरगंजमा फाट्टफुट्ट लामखुट्टे देखा पर्न थालेको छ । कोरोनाको राप कम भएको छ, मानिसको चहलपहल बढेको छ, विभिन्न चाडपर्वहरू आउने तिथि नजीकै गएको छ । निरन्तर वर्षाको वेग थामिएको छ र दुस्सह गर्मी खेप्नुपरिरहेको छ । यही हो लामखुट्टे प्रजननका लागि उपयुक्त समय । हिजोसम्म पानी परिरहेँवा नालाहरूमा पानीको प्राकृतिक बहाव कायम थियो । अब नालाको पानी नालामै बस्छ । पानी नालामै बस्नु भनेको लामखुट्टेका अण्डाहरूले सुरक्षित वासस्थान पाउनु हो । पानी बगिरहेँवा अण्डा बगेर जान्छ वा मर्छ । अब जीवित रहन्छ । एकपटकमा लाखौँको सङ्ख्यामा फुल पार्न सक्ने लामखुट्टेहरूको उत्पादनशीलताको अगाडि महागरपालिकाको कुनै जोर चल्दैन । त्यो पनि वीरगंजजस्तो महानगरपालिकामा जहाँ प्रायः नालाहरू खुला छन्, जसमा पानी आफैँ बग्दैन, बगाउनुपर्छ । भनिन्छ यस्ता नबग्ने नाला, खाली जग्गा जहाँ पानी र फोहरको मेल हुन्छ लामखुट्टेका लागि आदर्श जन्मस्थल तयार हुन्छ, वीरगंजमा टोलपिच्छे होइन, घरपिच्छे यस्तो नाला र जग्गा पाइन्छ । यसमा निश्चय नै लामखुट्टे जन्मन्छ, हुर्कन्छ । यसर्थ दीर्घकालीन समाधानका लागि नाला बग्ने खालको, मुख ढाकिएको, खाली जग्गाहरूमा पानी जम्न नपाउने वा अल्पकालीन उपायको लागि निरन्तर कीटनाशक औषधि छरिरहनुको विकल्प छैन ।

युरोप, अमेरिकातिर यसरी लामखुट्टेको बिगबिगी भइदिएको भए उनीहरूले लामखुट्टेबाट पनि कोरोना सँछ कि भन्ने अनुसन्धान गर्ने थिए होलान् । नेपालका लागि उनीहरूले अनुसन्धान गरिविने कुरा आउँदैन, नेपालीले आफूलाई हिसियतमा यस्तो अनुसन्धान गर्ने परम्परा छैन, कसैको त्यसमा चासो पनि छैन । हो हामीले गर्न सक्ने भनेको लामखुट्टेजन्य रोगहरूबाट मुक्ति पाउन समय छँदै होश पुऱ्याउनु र जुन उपाय सम्भव छ, त्यसबाट लामखुट्टे नियन्त्रण गर्नु हो । मौसममा पर्याप्त नमी र अचाक्ली गर्मी नै लामखुट्टे प्रजननको लागि उपयुक्त मौसम हो, अहिले त्यही बेला छ । तसर्थ यसमा तनिक विलम्ब नगरी सक्रिय हुनुबाहेक धर छैन ।

कसरी निकास खोज्ने ?

हरेक प्रजातान्त्रिक देशमा सुशासनका लागि राज्यका तीनवटा अङ्ग विधायिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । यो व्यवस्था हाम्रो देशमा समेत विद्यमान छ ।

तर आमजनतालाई भने यो भए नभएको अनुभूति हुन छाडेको छ । प्रजातन्त्र र देशकै सर्वोच्च र शक्तिशाली विधायिकालाई नै दुई तिहाइको बहुमत प्राप्त सरकारले चलाउन नसकेपछि गैरसंवैधानिक बाटोबाट दुई/दुई पटक विघटन गर्‍यो र अहिले ७६(५) अनुसारको कार्यपालिकाले देश चलाउँदैछ । यो सम्पूर्ण घटनाक्रममा सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण प्रश्न के उठ्छ भने हुँदै नभएको अधिकार प्रयोग गरेर गरिएको विघटन सच्चिप पनि गराउने व्यक्तिलाई भने केही नहुने यो कस्तो प्रजातन्त्र हो ।

आमनागरिक जसको तिरोबाट सरकार चल्छ, उसले समयमा राजस्व नबुझाए जरिवाना तिर्नुपर्ने, सजाय भोग्नुपर्ने तर राजनीतिकर्मिहरूले गैरकानूनी मात्रै होइन गैरसंवैधानिक कार्य गरे पनि केही नहुने ? आर्थिक नभए पनि कमसेकम नैतिक सजायको भागीदार त बनाउने पर्ने होइन ? यो नभएर नै अहिले नेपाल सरकारले काम गर्न सकेको छैन । संसद्को बैठकमा मुख्य प्रतिपक्षी दलको दृष्टि शैलीको विरोधका कारण महत्त्वपूर्ण र संवेदनशील अध्यादेशसमेत दुई मीहनादेखि प्राथमिकतामा नपरी निष्क्रिय भएका छन् । तेजाब आक्रमण घटनासम्बन्धी तेजाब तथा अन्य रासायनिक पदार्थ अध्यादेश, यौन हिंसाविरुद्धका केही ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश, स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षासम्बन्धी अध्यादेश, प्रहरी तथा प्रदेश प्रहरी एवं संशोधन अध्यादेश पूर्णतया निष्क्रिय भएका छन् । यी सबै अध्यादेश ओली सरकारका पालामा जारी भएका हुन् र संसद्मा उनीहरूकै

विरोधका कारण निष्क्रिय पनि भए । त्यस्तै, बजेट अध्यादेशसमेत निष्क्रिय भएको छ । त्यसलाई प्रतिस्थापन गर्न सरकारले संसद्मा पेश गरेको प्रतिस्थापन

रहेछ । मन्त्री दिन नसके आफ्नो दल फुट्ने तर्क गर्ने नेताहरू कस्तो निरीह, कस्तो लाठी ? लाज मर्नु । अब तेस्रो अङ्ग न्यायपालिका हो ।

संविधान दिवस मनाइरहेँवा केहीले भने यसलाई कालो दिवसको रूपमा समेत मनाएको समाचार पाइएको छ । यो भने झन् विवादित बनेको छ । त्यस्तै, संविधान

अन्तर्गत चुनाव लडेर जितेपछि मन्त्री बन्ने, सबै सुविधा उपभोग गर्ने अनि वर्षमा एक दिन विरोधका लागि विरोध जनाउन कालो दिवस मनाउनु

कतिको औचित्यपूर्ण छ । यस्ता दलहरूले चुनाव लडेर कि त अन्य दललाई विश्वासमा लिएर संविधान संशोधन गराउन सक्नुपर्‍यो, कि त संसद्मा बहुमत ल्याएर गर्नुपर्‍यो । यी दुवै स्थिति बनाउन नसकेपछि संसद् र मन्त्री पद छाडेर जनताबीच गएर संशोधनको औचित्य पुष्टि गर्दै जनदबाव सिर्जना गर्न सक्नुपर्छ । तर वास्तवमा संविधानको विरोध गर्नेहरूले शहादतप्राप्त गरेका मधेसी शहीदहरूप्रति देखाएको व्यवहारले नै यो सबै सत्ताको खेल हो भन्ने कुरा पुष्टि गरिरहेकै छ ।

यस्तो विषम परिस्थितिमा वर्तमान प्रधानमन्त्रीसँग दुईवटा मात्र विकल्प देखिन्छ । पहिलो गठबन्धनलाई साथ लिएर अगाडि बढ्ने । तर यसमा एमसिसी टूलो बाधकको रूपमा रहेको छ । किनभने नेपाल र प्रचण्डले यसमा संशोधनविना पास गर्न नसकिने भनिसकेका छन् । दोस्रो विकल्प संसद्मा एमालेको सहयोगमा पारित गराउन बाँकी रहन्छ, यसको लागि एमालेले प्रचण्ड जस्तै विभिन्न शर्तहरू तर्साउन सक्छ । माथिका दुवै अवस्थामध्ये कुनै पनि विकल्प प्राप्त नभएको अवस्थामा प्रधानमन्त्री प्रतिनिधिसभा विघटन गरी चुनावमा जान सक्नुहुन्छ किनभने ७६(५) को सरकार पनि नचल्ने अवस्थामा प्रतिनिधिसभाको विघटन संवैधानिक हुन जान्छ । यसले देशलाई सात महीनापछि स्थानीय र डेढ वर्षपछि संसदीय चुनावमा लैजानेछ र त्यो निर्वाचनको पूर्वनिर्धारित समय नै भएकोले केही अन्यथा लिनुपर्ने अवस्था रहँदैन ।

स्वतन्त्र विचार

विनोद गुप्ता

संविधानको एकमात्र वैधानिक व्याख्या गर्ने सर्वोच्च पनि आफैँ संवैधानिक विवादमा मूछिएको छ । यस्तो अस्तव्यस्त अवस्थामा नयाँ संविधानले छ वर्ष पूरा गरेको छ । विश्वको उत्कृष्टमध्येको एक र दक्षिण एशियाकै सर्वोत्कृष्ट भनिएको यो संविधान छैटौँ वर्षमा सम्मतिको विधान भने बन्न सकेको छैन ।

विधेयक पनि प्रतिपक्षको अवरोधकै कारण स्वीकृत नभएकोले देश आर्थिक नाकाबन्दीमा परेको छ । यो विधेयक संसद्बाट पास नहुनेले सरकारले खर्च गर्न पाउनेछैन । यस्तै, विनियोजन अध्यादेश, राष्ट्र ऋण उठाउने अध्यादेश र आर्थिक अध्यादेश पनि निष्क्रिय भइसकेका छन् । गरीब देशको जनताले तिरेको करबाट विकास निर्माणका काम त हुन सकिरहेको थिएन, त्यसमाथि भ्रष्टाचारमा एशियामै राम्रो स्थान प्राप्त गरेको देशमा जनताको मतबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको एक समूह जसको संसद्मा अहिले बहुमतसम्म छैन, त्यसले संसद्लाई काम गर्न नदिएर दुकुटीको अपव्यय गराइराखेको रोक्ने कानून छैन, न फौजदारी, न देवानी । कस्तो राम्रो गणतान्त्रिक संविधान बनाएका छौँ, हामीले । राजनीतिकर्मिहरूलाई जे गरे पनि केही नहुने ।

दोस्रो अङ्ग कार्यपालिका हो । संसद् नै चलेको छैन, कार्यपालिकाले के काम गर्ने भन्न सकिन्छ तर सत्तारूढ गठबन्धनले आजसम्म सरकारलाई पूर्णता दिन सकेको छैन । पहिला भागबन्डा मिलेको थिएन, त्यसपछि माधवकुमार नेपाललाई दल बनाउन सघाउन आएको अध्यादेश र निर्वाचन आयोगको प्रक्रियाले ढिलो गर्‍यो र त्यो समाधान भएपछि मन्त्रालय सबैलाई महत्त्वपूर्ण नै चाहिने भएर समस्या भएको होला । यसबाट स्पष्ट के देखिन्छ भने लोकतन्त्र जोगाउन गठबन्धन बनेको भनिए पनि वास्तविकता त 'खान पाउँ' तन्त्र नै

दुईपटक प्रतिनिधिसभा पुनर्स्थापना गरेको सर्वोच्च अदालत अहिले संवैधानिक परिषदसँग सम्बन्धित रिटमा विवादमा परेको छ । पहिलो त यसको सुनवाइ नै भएन पछि धेरै हल्लाखल्ला र निवेदनमापत दबाव दिइएपछि प्रधानन्यायाधीश नै पक्ष भएको मुद्दामा सहभागी हुन नमिल्ने तर्क खडा भयो र यसको निरूपण गर्न प्रधानन्यायाधीश विदामा बस्ने हुनुभयो । तर फेरि यसमा प्रधानन्यायाधीशविनाको संवैधानिक इजलास बस्न सक्ने नसक्ने सम्बन्धमा सर्वोच्चकै एकल इजलासबाट यसको दुइस्रो संवैधानिक इजलासबाट नै लगाउनुपर्ने निर्णयका कारण सुनवाइ पुनः विवादित बन्न पुगेको छ । त्यस्तै, रञ्जन कोइरालाको मुद्दा समेतले सर्वोच्चलाई विवादित बनाएको छ ।

राज्यका तीनवटै प्रमुख अङ्गको स्थिति चिन्ताजनक बन्न पुगेको छ । संसद् प्रतिपक्षको बन्दी बन्न पुगेको छ भने कार्यपालिकाले काम गर्न सकेको छैन । प्रधानमन्त्री एकलै १७ वटा मन्त्रालयको कार्यभार बोक्नुभएको छ भने संसद्को गतिरोधले देशमा 'बजेट विदा' हुन पुगेको छ । संविधानको एकमात्र वैधानिक व्याख्या गर्ने सर्वोच्च पनि आफैँ संवैधानिक विवादमा मूछिएको छ । यस्तो अस्तव्यस्त अवस्थामा नयाँ संविधानले छ वर्ष पूरा गरेको छ । विश्वको उत्कृष्टमध्येको एक र दक्षिण एशियाकै सर्वोत्कृष्ट भनिएको यो संविधान छैटौँ वर्षमा सम्मतिको विधान भने बन्न सकेको छैन । अधिकांशले

हर्षोल्लासका साथ मनाइँदै जितिया पर्व: आज पर्वको मुख्य दिन

जलेश्वर, १२ असोज / रासस

मैथिल र थारू समुदायका महिलाले तीन दिनसम्म मनाउने जितिया पर्वको आज मुख्य दिन हो ।

यो पर्व आश्विन कृष्णपक्षको सप्तमी, अष्टमी र नवमी तिथिमा तीन दिनसम्म हर्षोल्लासका साथ मनाइन्छ । मैथिल र थारू समुदायका महिलाले आज बिहान चार बजेदेखि उपवास बसी निराहार एवं निर्जला व्रत बसी बुधवार साँझ व्रत सम्पन्न गर्नेछन् । बर्तालुले आज बिहान चार बजे आँगठन (दही चिउरा सक्खरसहितको प्रसाद खाएर) खाएर भोलि साँझ पाँच बजेसम्मका लागि उपवास शुरु गरेको जलेश्वरनाथ महादेव मन्दिरका पुजारी उपेन्द्र पाठकले बताए । उपवास बसेका दिन महिलाहरूले डकारे अथवा मुखले खकारे वा जिब्रो टोके भने व्रत असफल भएको मानिन्छ । एकपटक असफल भएकी ब्रती आजीवन व्रत बस्न पाउँदैनन् ।

व्रत बस्नु अघिल्लो दिन अर्थात् सोमवार बर्तालुले विभिन्न जलाशयमा स्नान गरी भगवान् जिमुतवाहन र दिवङ्गत पितृलाई धिरोलाको पातमा पिना, सक्खर र तोरीको तेलसहितका पदार्थ देवतालाई चढाएका थिए । देवतालाई चढाएकै तेल मध्येबाट आआफ्ना शाखा सन्तानलाई पनि लगाउन दिनुपर्छ । सम्पूर्ण मिथिला क्षेत्रकै पवित्र 'जितिया पर्व'को सो दिनलाई नहा खा (नुहाएर खानु) भनिन्छ ।

सो दिनको पूजापछि कोदोको रोटी, नुनीको साग र माछा खाने चलन छ,

जसलाई स्थानीय भाषामा 'माछ मरुवा' भनिन्छ । त्यसैगरी, विधि अनुसार आज एकाबिहानै काग राउनुभन्दा पहिल्यै ब्रती महिलाहरू आँगठन सम्पन्न गरेको अर्थात् केही खानेकुरा ओठमा लगाएका छन् । प्रायःजसो महिलाले आँगठनमा दही च्युरा

मनाइने पर्वमा महिलाले आफैँले दिवङ्गत पितृलाई पिण्ड चढाउँछन् ।

मिथिलाञ्चलमा मनाइने व्रतमध्ये जितिया व्रतलाई पवित्र व्रतको रूपमा मानिन्छ । कडा व्रत भएकोले होला यस पर्वलाई खड् जितिया पनि

जलेश्वर नपा-८ का व्रती ५५ वर्षीया राजवती देवीले बताइन् । तर दृढ सङ्कल्प, विश्वास र भगवान्प्रतिको ध्यानमा लागि रहनेलाई केही पनि नहुने र सफलतापूर्वक व्रत समापन हुने विश्वाससमेत उनले व्यक्त गरिन् ।

जितिया पर्वको पहिलो दिन 'नहा, खा' (नुहाएर खानु) विधि अनुसार धिरोलाको पातमा भगवान् जिमुतवाहन र दिवङ्गत पितृलाई प्रसाद (पिना, सक्खर र तोरीको तेल) चढाई पूजा गर्दै बर्तालु महिला । तस्वीर: रासस/फाइल

खाने गरेको पाइन्छ । त्यसपछि शुरु हुन्छ कठिन उपवासको क्रम ।

आश्विन कृष्णपक्षको अष्टमीको दिन मनाइने यो व्रत विशेष कठिन रहेको पुजारी पाठकले बताए । सन्तानको दीर्घ जीवन, पुत्र प्राप्ति तथा पारिवारिक सुख शान्तिका लागि मनाइने जितिया पर्वको धार्मिक, सांस्कृतिक तथा तान्त्रिक महत्त्वसमेत छ । उनले भने, "यस पर्वले मिथिला महिलाको सांस्कृतिक भूमिका र महत्त्व पनि उजागर गर्छ ।" पितृ पक्षमा

भनिन्छ । उपवास क्रममा आज दिनभरि, रातभरि र भोलि दिनभरि ब्रती महिलाले अन्न, जल केही पनि ग्रहण नगरी उपवास बस्ने र भगवान् 'जिमुतवाहन' पूजाअर्चना र कथावाचन र श्रवण गर्ने काममा व्यस्त रहनेछन् । नवब्रती (पहिलोपटक व्रत बस्ने महिला)लाई भगवान् 'जिमुतवाहन'ले भोक, तिखा लगाउने र शरीरमा विभिन्न कठिनाइ उत्पन्न गराइ परीक्षा लिने गरेको

राजा शालिवाहनको राज्यमा एउटी महिलाका सात छोरालाई दैत्यले उठाएर लगेपछि राजाले सातै छोरालाई दैत्यबाट फिर्ता ल्याइदिएका कारण महिलाले त्यस दिनदेखि शालिवाहनलाई 'जिमुतवाहन' नामकरण गरी राजाको सम्झनामा उपवास बस्न थालेकाले यो व्रत शुरु भएको पौराणिक कथन छ । मिथिला क्षेत्रमा पुत्र हुने प्रत्येक महिलाले जीवनमा यो पर्व अपनाउने पर्ने चलन रहेको बताइएको छ ।

नेपाल रेडक्रसद्वारा एक लाख मात्रा भेरोसिल खोप प्रदान पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली नै विकृति अन्त्यको आधार -अर्थमन्त्री

काठमाडौं, १२ असोज/रासस कोभिड-१९ विरुद्ध खोप उत्पादक देश अमेरिका, चीन र बेलायतले मानवीय सहयोग अन्तर्गत नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलाई निशुल्क खोप प्रदान गर्न शुरू गरेका छन्। यस क्रममा सोसाइटीलाई चिनियाँ रेडक्रस सोसाइटीले एक लाख मात्रा भेरोसिल खोप प्रदान गरेको छ।

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या राज्यमन्त्री उमेश श्रेष्ठलाई सोसाइटीका पदाधिकारीले मन्त्रालयमा आयोजित कार्यक्रममा सो खोप हस्तान्तरण गरे। सो अवसरमा सोसाइटीका महामन्त्री पीताम्बर अर्याल र कार्यकारी निर्देशक उमेश ढकालले सोसाइटीका मानवीय सेवाको गतिविधिबारे राज्यमन्त्री श्रेष्ठलाई सङ्क्षिप्त जानकारी दिएका थिए। राज्यमन्त्री श्रेष्ठले महामारी नियन्त्रणमा नेपाल रेडक्रसले पुऱ्याएको निरन्तर सहयोगप्रति धन्यवाद दिँदै आगामी चैतसम्म सबै नागरिकलाई खोप लगाउने सरकारको लक्ष्य पूरा गर्न सहयोग गर्न आग्रह गरे।

नेपालका मानवीय सेवामा निरन्तर सहयोग गरिराखेका साभेदार रेडक्रस तथा रेडक्रिसेन्ट सोसाइटीहरूको अन्तर्राष्ट्रिय महासङ्घ (आइएफआरसी) मार्फत सोसाइटीले पछिल्लो समय खोपका लागि 'लबिङ' (पैरवी) तीव्र बनाएको थियो। अहिले पनि आइएफआरसीले 'कोभ्याक्स' अन्तर्गत विकासोन्मुख तथा गरीब देशलाई खोप सहयोग गर्न खोप उत्पादक तथा धनी देशलाई निरन्तर पैरवी गर्दै आएको छ। अमेरिकाले हालै कोभ्याक्स अन्तर्गत जनसंख्या खोप नेपाललाई प्रदान गरेको थियो भने जापानले १६ लाख मात्रा एस्ट्राजेनेका प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ।

महामन्त्री अर्यालले खोप उत्पादक देशले मानवीय सहयोग अन्तर्गत सोसाइटीलाई खोप प्रदान गर्न शुरू गरेको र यस क्रममा चिनियाँ रेडक्रसले एक लाख मात्रा भेरोसिल प्रदान गरेको जानकारी दिए। उनले भने-“खोप उत्पादक देशका देशीय रेडक्रसमार्फत हाम्रो पैरवी निरन्तर जारी छ। ती

देशका सोसाइटीबाट थप सकारात्मक सन्देश आएको छ।”

मन्त्रालयका अनुसार अहिलेसम्म ३० प्रतिशतलाई पहिलो मात्रा र २८ प्रतिशतलाई पूर्ण मात्राको कोरोना खोप लगाइसकिएको छ। हालसम्म ६६ लाख नौ हजार २३३ ले पहिलो र ६० लाख ३६ हजार ४०१ जनाले पूर्ण मात्रा गरी कुल

जनसङ्ख्याको बसोबास छ। रोग प्रतिरोधात्मक क्षमताका लागि देशभित्र र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा ६० देखि ७० प्रतिशत मानिसलाई खोप लगाइनुपर्छ। महामन्त्री अर्यालका अनुसार चिनियाँ रेडक्रसमार्फत प्राप्त भएको खोप स्वास्थ्य मन्त्रालयको समन्वयमा स्वयंसेवक तथा अग्रपङ्क्तिमा खटिनेलाई लगाइने छ।

एक करोड २६ लाख ४५ हजार ६३४ जनाले खोप लगाइसकेका छन् भने रूकुम पूर्व, मनाङ र मुस्ताङका सबै लक्षित समुदायले पूर्ण मात्राको खोप लगाइसकेका छन्।

यसैगरी खोप अभियान अन्तर्गत सबैले खोप लगाउन थालेपछि सङ्क्रमण पनि घट्दै गइरहेको मन्त्रालयले जनाएको छ। नेपालमा पहिलोपटक २०७६ साल माघ ९ गते सङ्क्रमण देखिएको थियो। सरकारले गत माघ १४ गतेदेखि खोप लगाउन शुरू गरेयता सात महिनामा एक करोड ९२ हजार १६४ सर्वसाधारणले खोप लगाएका थिए।

सरकारले आगामी चैतसम्म सबै नागरिकलाई खोप लगाउने जनाएको छ। यसका लागि दुई मात्रा खोप लगाउँदा पाँच करोड ३५ लाख मात्रा खोप आवश्यक पर्छ।

यसैगरी विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनका अनुसार विश्वका सबैभन्दा गरीब ५० देशले दुई प्रतिशत मात्र खोप पाएका छन्। यी देशमा विश्वका १७ प्रतिशत

हाल सोसाइटीमा १३ लाख स्वयंसेवक छन्। कोरोनाविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम, आइसोलेसन सेन्टर, हेल्थ डेस्क तथा खोप केन्द्रहरूमा उनीहरू परिचालित छन्। नेपाल रेडक्रस, आइएफआरसीको मुख्यालय जेनेभा तथा र विभिन्न देशमा रेडक्रसको देशीय निर्देशक भई मानवीय सेवामा लामो अनुभव बटुलेका उनले भने-“महामारी रोमथामको एक मात्र उपाय खोप नै हो। खोप उत्पादन गर्ने देशबाट धेरैभन्दा धेरै मात्रा खोप ल्याई सङ्गठान समुदायको पहुँचमा खोप पुऱ्याउन मैले प्राथमिकता दिएको छु।”

सोसाइटीले महामारीको शुरू चरणदेखि यसको रोकथाममा उच्च प्राथमिकता दिई समुदायमा काम गरिरहेको छ। उसले आफ्ना अधिकांश कार्यक्रम महामारी नियन्त्रणमा लगाएको छ। मास्क, स्यानिटाइजर, पिपिई, शव व्यवस्थापन भोला, अग्रपङ्क्तिमा खट्ने स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम तथा कोभिड उपचारका लागि अस्पतालमा आवश्यक पर्ने सामग्री सरकारलाई सहयोग गर्दै

आएको छ।

साथै कोभिडबाट जोगिने उपायबारे जनचेतना, क्वारेन्टिन तथा होल्डिङ सेन्टर, मनोसामाजिक परामर्श, अनाथ बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकलाई आर्थिक सहयोग तथा आवश्यक ब्यान्केट, तारपोलियनसमेत उपलब्ध गराएको थियो।

महामन्त्री अर्यालले भने-“नयाँनयाँ भेरिएन्टसहितको कोरोनाको सम्भावित जोखिम कम गर्न तयारी शुरू गरेका छौं। यसका लागि आवश्यक भेन्टिलेटर र अक्सिजनको जोहोमा लागेका छौं।”

सोसाइटीले आफ्ना 'ग' वर्गका एम्बुलेन्सको स्तरोन्नति गर्दै 'ख' वर्गमा ल्याउने काम जारी रहेको जनाएको छ। हाल संस्थाका २४२ एम्बुलेन्स छन्। कोरोना नियन्त्रणका लागि जोखिम सञ्चार र समुदायको संलग्नता, बडा तहमा युवा परिचालन, स्वास्थ्य र सरसफाइ, खानेपानी र शौचालयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग जारी राखेको सोसाइटीले जनाएको छ। कोरोना सङ्क्रमितको उपचारमा आवश्यक हुने अक्सिजन सिलिन्डर, अक्सिजन कन्स्टेन्टर, भेन्टिलेटर, अक्सिजन उत्पादन प्लान्ट, पल्स अक्सिमिटर, थर्मल गन, पिपिईलगायत सामग्री स्वास्थ्य मन्त्रालयको समन्वयमा वितरण जारी राखेको छ।

कार्यकारी निर्देशक ढकालका अनुसार आइएफआरसीमार्फत ३०० अक्सिजन कन्स्टेन्टर तथा विभिन्न रेडक्रसमार्फत ५०० थान १० लिटर क्षमताका र १०० थान ४० लिटरभन्दा माथिका क्षमताका अक्सिजन सिलिन्डर सोसाइटीले प्राप्त गरेको थियो। सोसाइटीले दुई हजार ५०० अक्सिमिटर, एक हजार ५०० थर्मामिटर, आठ लाख ४९ हजार ४८४ पिपिई, मास्क, ग्लोब्स सरकारलाई सहयोग गरिसकेको छ। साथै ७७२ शव व्यवस्थापन भोला अस्पताल तथा स्थानीय तहमा वितरण गरिसकेको छ। कोरोनाका कारण आर्थिक समस्यामा परेकाको जीवनस्तर माथि उकास्न ३४ जिल्लामा आयआर्जनका कार्यक्रम सोसाइटीले सञ्चालन गर्न लागेको जनाएको छ।

जित्नेपने परिपाटी र राजनीतिमा देखिएको विकृति अन्त्यका लागि पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अगाल जोड दिएका छन्। उनले भने-“नेपाली विशेषता भएको समाजवादमा पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अँगाल्नुपर्छ।”

पार्टी केन्द्रीय कार्यालय पेरिसडाँडामा आज आयोजित पार्टी निकट नेपाल दलित मुक्ति मोर्चा केन्द्रीय समितिको पूर्ण बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उनले निर्वाचन जित्नेपने अवस्था अन्त्य गर्न त्यस्तो प्रणाली नै उत्तम विकल्प भएको बताए।

नेकपा माओवादी केन्द्रका स्थायी समिति सदस्य एवं सङ्गठन विभाग प्रमुख समेत रहेका उनले भने-“पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमा मात्र दलितलगायत सीमान्तकृत समुदायका जनताले नीति निर्माणको तहमा प्रतिनिधित्व गर्न सक्छ। ठूलो धनराशि खर्चेर चुनाव जित्ने अवस्था तिनीहरूको छैन।” नेपाली विशेषताको समाजवादी मोडलको चर्चा गर्दै उनले थपे-“समावेशी समानुपातिक सिद्धान्तको वास्तविक मर्म पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमा मात्र सम्बोधन हुन सक्छ।” सरकारले पहिलोपटक गरीब र

विपन्नलाई आर्थिक राहत दिने कार्यक्रम ल्याएको चर्चा गर्दै अर्थमन्त्री शर्माले

दीर्घरोगीलाई मासिक उपचार खर्च दिने पनि व्यवस्था पहिलोपटक गरिएको जानकारी दिए।

उनले दलितको लागि पनि आवास योजना अघि सारिएको बताए। यस अघि सञ्चालित जनता आवास कार्यक्रमले दलित समुदायलाई राम्ररी सम्बोधन गर्न नसकेकोले दलित आवास कार्यक्रम ल्याइएको उनले स्पष्ट पारे।

गरीबी अन्त्य, आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण, व्यापार घाटा न्यूनीकरणलगायत दिशामा सरकारले प्रतिस्थापन बजेटमार्फत काम शुरू गरिसकेको उनले जानकारी दिए।

अनुवांशिक गर्दा डेल्टा भाइरस

काठमाडौं, १२ असोज/रासस

कोरोना भाइरस सङ्क्रमणको अनुवांशिक (जीन सिक्वेन्सिङ) अध्ययन गर्दा नेपालमा डेल्टा भाइरस भेटिएको छ। राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र त्रिभुवन विश्वविद्यालय (त्रिबि) जैविक पविधि केन्द्रीय विभागमा गरिएको अनुवांशिक अध्ययनमा सबैमा डेल्टा भाइरस भेटिएको हो।

प्रयोगशालाका निर्देशक डा रुपा झाले ४२ नमूनाको अनुवांशिक अध्ययन गरिएकोमा ४१ वटामा डेल्टा भाइरस र एक वटामा 'क' जीन नेगेटिभ

भएको अल्फा भेरियन्ट देखिएको बताइन्। प्रयोगशालामा २६ र केन्द्रीय विभागमा १६ अनुवांशिक अध्ययन गरिएको थियो। एकचालीस वटा नमूना भदौ र असोज तथा एउटा वैशाखमा सङ्कलन गरिएको थियो।

राष्ट्रिय प्रयोगशालालाई विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले र केन्द्रीय विभागलाई वाशिङ्टन विश्वविद्यालयले प्राविधिक सहयोग गरेको थियो। निर्देशक डा झाले अब नेपालमै सङ्क्रमणको अनुवांशिक अध्ययन गर्न सकिने बताइन्।

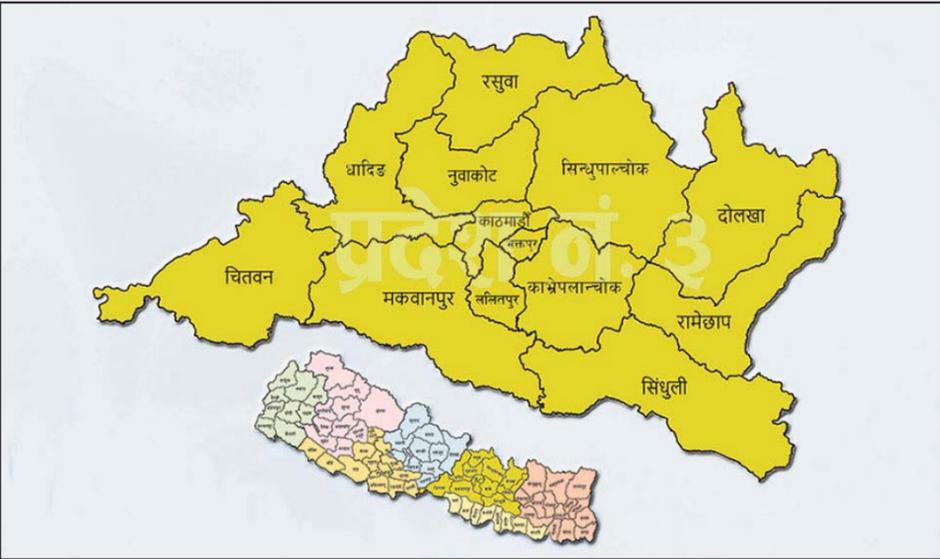
वाग्मती, १२ असोज/रासस

वाग्मती प्रदेशलाई देशकै पहिलो साक्षर प्रदेश घोषणा गरिएको छ। सोमवार एक कार्यक्रमबीच प्रदेशका मुख्यमन्त्री अष्टलक्ष्मी शाक्यले प्रदेशलाई साक्षर प्रदेश घोषणा गर्दै साक्षरता

वाग्मती प्रदेश, साक्षर प्रदेश

मापदण्ड अनुसार राष्ट्रभाषा वा मातृभाषाका अक्षरको पढाइ र लेखाइ जानेको, नेपाली वा मातृभाषामा लेखिएका

बुझ्न र बताउन सक्ने र बैंक भौचर तथा चेक भर्ने काम गर्न सक्नेलाई साक्षर मानिन्छ।

स्तम्भको अनावरण गरिन्।

साक्षरता कार्यक्रम अनुसार विभिन्न मापदण्डका आधारमा साक्षरताको मूल्याङ्कन गर्दा कम्तीमा ५० प्रतिशत सक्षमता हासिल गर्न सक्ने व्यक्तिलाई साक्षरताको प्रमाणपत्र दिने व्यवस्था छ र त्यस्ता प्रमाणपत्र प्राप्त व्यक्तिको सङ्ख्या १५ प्रतिशत पुगेका बडा, स्थानीय तह, जिल्ला र प्रदेशलाई साक्षर घोषणा गर्ने व्यवस्था रहेको छ। मापदण्ड अनुसार वाग्मती प्रदेशमा साक्षरहरूको सङ्ख्या ९७.२२ पुगेपछि साक्षर प्रदेश घोषणा गरिएको हो।

मूल्यसूची र बिलको पढाइ गर्न जानेको, आफ्ना परिवारका नाम, उमेर आदिको पढाइ र लेखाइ गर्न जानेको, मोबाइल र क्याल्कुलेटरका अक्षर तथा अङ्क चिनेर प्रयोग गर्न जानेको, ० देखि ९ सम्मको अङ्क वा अक्षर लेख्न र पढ्न जानेको, १ देखि १०० सम्म गणना गर्न जानेको, लेनदेनका हरहिसाब राख्न जानेको, सरल चित्र, पोस्टर, साइनबोर्ड तथा ट्राफिक सङ्केत पढ्न र बुझ्न सक्ने, सामुदायिक कार्यक्रममा आफ्नो विचारसहित सक्रिय सहभागिता देखाउने, घडी हेरेर समय बताउन सक्ने, भित्ते पात्रो हेरेर तिथिमिति

वाग्मती प्रदेशको शिक्षा विकास निर्देशनालयका अनुसार प्रदेशका १३ जिल्लामा रहेको कुल जनसङ्ख्या ५५ लाख २९ हजार ४५२ मध्ये १५ वर्षदेखि ६० वर्षसम्मका उमेर समूहका ३३ लाख ४३ हजार १४४ जना छन्। यसमध्ये ९७.२२ प्रतिशत साक्षर छन्।

निर्देशनालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार ललितपुर शतप्रतिशत साक्षरता दरसहित पूर्ण साक्षर जिल्ला भएको छ भने दोलखाको प्रतिशत सबैभन्दा कम रहेको छ। विवरण अनुसार सिन्धुलीको साक्षरता दर ९९.१३

प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै, ९८.९७ प्रतिशतसहित मकवानपुर तेस्रो स्थानमा छ। निर्देशनालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार धादिङको ९८.४० प्रतिशत, नुवाकोटको ९८.१९ प्रतिशत, सिन्धुपाल्चोकको ९७.६८ प्रतिशत, चितवनको ९७.५०, काठमाडौंको ९६.८८ प्रतिशत, भक्तपुरको ९६.७० प्रतिशत, काभ्रेको ९६.४८ प्रतिशत, रामेछापको ९६.४० प्रतिशत, रसुवाको ९६.२९ प्रतिशत र दोलखाको ९५.३७ प्रतिशत रहेको छ।

'साक्षर वाग्मती प्रदेश' घोषणासभालाई सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री शाक्यले शिक्षाका लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका कार्यक्रमको परिणामस्वरूप प्रदेशका १५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहका ९७.२२ प्रतिशत नागरिक साक्षर भएको बताइन्।

शाक्यले देशमा भएका सात प्रदेशमध्ये वाग्मती प्रदेश पहिलो साक्षर प्रदेश भएकामा खुशी व्यक्त गर्दै यस कार्यमा खट्ने सम्पूर्णलाई धन्यवाद व्यक्त गरिन्। उनले विभिन्न मापदण्डहरूका आधारमा साक्षर घोषणा भएपनि प्रदेशमा ४५ हजार ३४५ जना अझै निरक्षर रहेको विवरण पाएकाले त्यो सङ्ख्यालाई न्यून बनाउँदै शून्यमा झार्नुपर्ने र त्यसका लागि सरकार तथा सरकारी संयन्त्रले भूमिका खेल्नुपर्ने धारणा राखिन्।

कार्यक्रममा प्रदेशका सामाजिक विकासमन्त्री विजय सुवेदीले साक्षर प्रदेश घोषणापश्चात् १५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहका निरक्षरहरूका लागि स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गरेर पूर्ण साक्षरता अभियान सञ्चालन गर्ने बताए। घोषणासभामा प्रदेशको शिक्षा विकास निर्देशक चन्द्रप्रसाद लुङ्गेलले साक्षर प्रदेश घोषणापूर्व भएका तयारीका बारेमा अवगत गराए।

रक्सौलका युवक माछा बिक्री गर्न टोकरीमा लिएर वीरगंजमा भित्रिँदै। वीरगंज प्रदेश गन्तव्यमा खटिएका प्रहरीलाई उनले ५० रुपैयाँ तिर्नुपर्छ।

तस्वीर: तिवारी यादव

तुलसी प्रकृति अनुकूल औषधि

यद्यपि यी ग्रन्थहरूमा तुलसीलाई तीक्ष्ण पनि लेखिएको छ, तर त्यो तीक्ष्णता केवल विशेष प्रकारको र साना कृमिहरू भगाउनसम्म सीमित हुन्छ। जसरी वर्तमान समयको कीटाणुनाशक र दुर्गन्धनाशक औषधिहरू पनि केही बढी भयो भने हानि पुग्न सक्छ, तुलसीमा भने त्यस्तो दोष छैन। यो घरेलु वनस्पति हो जसको प्रयोगमा कुनै किसिमको खतरा छैन। यस दृष्टिले यो अन्यान्य डाक्टरी औषधिहरूभन्दा पनि श्रेष्ठ सिद्ध हुन्छ। तुलसीलाई प्रातः भगवानको प्रसाद चरणामृत, पञ्चामृत आदिमा मिलाएर सेवन गरिन्छ, त्यसैले यो एक प्रकारले भोजनकै अङ्ग हो, जबकि अन्य औषधिहरूलाई थरीथरीका रासायनिक प्रक्रिया गरेर प्रयोग गरिन्छ, जसले गर्दा तिनका स्वाभाविक गुणमा धेरै अन्तर पर्छ। तुलसी प्रायः ताजा र प्राकृतिक रूपमा पाइन्छ। त्यसबाट शरीरमा कुनै प्रकारको दूषित विजातीय तत्व उत्पन्न हुने सम्भावना रहँदैन। यदि यसका साथ दुई-चार अन्य पदार्थ मिसाइन्छ भने त्यो सुठो, मरिच, ज्वानो, बेलगिरी, नीमको पालुवा, पीपल इलाइची, ल्वाडजस्ता चीज हुन्छन्, जुन प्रायः घरमै हुन्छ र नित्य प्रयोगमा आउँछ।

त्यसैले औषधिको रूपमा सेवन गर्दा पनि तुलसीको कुनै विपरीत प्रतिक्रिया हुँदैन, न त्यसका कारण शरीरमा कुनै दूषित तत्व जम्मा हुन्छ। तुलसीले स्वाभाविकरूपले शारीरिक यन्त्रहरूको क्रियामा सुधार ल्याएर रोग हटाउन मदत गर्छ। डाक्टरहरूको तीव्र इन्जेक्सन जसमा विभिन्न प्रकारका विष पनि हुन्छ वा वैद्यहरूको भस्मजस्तो यसबाट कुनै प्रकारको कुपरीणाम वा प्रतिक्रियाको आशा हुँदैन। यो अत्यन्त सौम्य वनस्पति हो, जसको दस-पाँच पात जब मन लाग्छ मानिसले चबाइदिन्छन्, तर त्यसबाट कसैलाई कुनै हानि भएको कहिल्यै देखिएको छैन।

तुलसीको रोगनाशक शक्ति

व्यावहारिक प्रयोग- जरा, पात, बीउ वा पञ्चाङ्ग प्रयुक्त गरिन्छ।

१. खोकी अथवा घाँटी बसेकोमा तुलसीको जरा सुपारीजस्तै चूस्न सकिन्छ। कालो तुलसीको स्वरस (निखर तुलसीको रस) डेढ चम्मच मरिचका साथ प्रयोग गर्दा खोकीको वेग शान्त हुन्छ। फोक्सोबाट घरघरजस्तो आवाज आयो वा खोकी लाग्यो भने तुलसीको सुकेको पात ४ ग्राम मिश्रीका साथ दिँदा लाभ हुन्छ। बाढुली र श्वास रोगमा तुलसीपत्र स्वरस १० ग्राम महका साथ उपयोगी हुन्छ।

श्वास रोगमा तुलसीको पात कालो

नूनका साथ सुपारीजस्तै मुखमा राख्नाले आराम हुन्छ। रूघा लागेमा तुलसीको पञ्चाङ्ग र अदुवा समान मात्रामा लिएर क्वाथ बनाई दिनमा तीनपटक लिनुपर्छ।

२. ज्वरो यदि विषम खालको छ भने तुलसीको पातको क्वाथ ३-३ घण्टाको

तीनपटक चाट्दा लाभ हुन्छ। अपच भएमा मञ्जरीलाई कालो नूनका साथ कुटेर मिसाई स्थानीय लेपको रूपमा प्रयोग गर्दा लाभ हुन्छ। केटाकेटीहरूलाई सङ्क्रामक आउँ परेको छ भने तुलसीको बीउ पिँधेर गाईको दूधका साथ पिउँदा

तुलसीपत्रलाई पिँधेर मुखमा दल्लाले अनुहारको आभा बढ्छ। मुखको रोग तथा छाला परेमा तुलसीको क्वाथले कुल्ला गर्नुपर्छ तथा दाँत दुखेमा तुलसीको जराको क्वाथ बनाएर त्यसले कुल्ला गर्नुपर्छ। तुलसी सम्पूर्ण शरीरको शोधन गर्ने जीवनशक्ति संवर्धक औषधि हो।

ग्राम) दुवैलाई मनतातो पारेर यस मात्रालाई तीन-चारपटक लिँदा कब्ज र रोग दुवै हट्छ। तुलसीको जराको काँडा पनि आधा औंसको मात्रामा दुईपटक लिँदा ज्वरोमा लाभ हुन्छ। सबै प्रकारको रोगका लागि एउटा सामान्य नियम के हो भने तुलसीको बीसवटा पात र दसवटा मरिच मिलाएर क्वाथ खान दिँदा ज्वरो तुरुन्त बसेक हुन्छ। टाइफाइडमा तुलसीको दसवटा पात एक ग्राम जावित्रीका साथ पानीमा घोटेर दिनमा चारपटक महसँग दिनुपर्छ।

३. बान्ता आएको बेला तुलसी पातको स्वरस महसँग बिहान वा जब आवश्यक हुन्छ दिनुपर्छ। पाचनशक्ति बढाउन, अपच रोगका लागि तथा बालकहरूको मुटु र तिल्लीसम्बन्धी रोगका लागि तुलसीको पातको फान्ट दिनुपर्छ। सुकमेल, अदुवाको रस र तुलसीको पातको स्वरस मिलाएर दिने हो भने बान्ता बन्द हुन्छ। पखाला लागेमा तुलसीको पात भूटेको जीरासँग मिसाएर (तुलसीको १० वटा पात र एक ग्राम जीरा) महका साथ दिनभरिमा

पात मिश्रीसँग दिइन्छ भने संग्रहणी रोग (खाएको नपचेर दिसाबाट निस्कने) मा बीउको चूर्ण ३ ग्राम साँभ-बिहान मिश्रीको साथ दिइन्छ र बवासिरमा यही चूर्णलाई दहीसँग खानुपर्छ।

४. कृष्ण रोगमा तुलसीको पात स्वरस प्रतिदिन प्रातः सेवन गर्दा लाभ हुन्छ। दाद, अपरसमा तुलसी पञ्चाङ्ग कागतीको रसमा मिसाएर लेप गरिन्छ। निस्किरहेको भित्री घाउमा तुलसीको बीउ एक ग्राम तथा दुईवटा गुलाबको फूल पिँधेर पिज्नुपर्छ। घमौरा निस्केको बेला मञ्जरी वा पुनर्नवाको पात समान भागको क्वाथ बनाएर पिज्नुपर्छ। डन्डिफोर भएमा तुलसीपत्र र सन्तोलाको रस मिलाएर रात्रिको बेला मुख धोएर राम्ररी लेप लगाउनुपर्छ। घाउ भर्ने र सङ्क्रमणग्रस्त घाउ धुन तुलसीको रसको क्वाथ बनाएर ठण्डा भएपछि लेपन गर्नुपर्छ। रक्त विकार भएमा तुलसी र गुर्जोको तीन-तीन ग्राम मात्रामा क्वाथ बनाएर दुईपटक मिश्रीका साथ लिनुपर्छ।

५. माइग्रेनको दुखाइमा तुलसीको छायामा सुकाएको मञ्जरी (२ ग्राम) महका साथ दिनुपर्छ। दिमाग बढाउन पाँचवटा तुलसीपत्र प्रतिदिन बिहान पानीका साथ सेवन गर्नुपर्छ। असाध्य टाउको दुखेको अवस्थामा तुलसीपत्र रस कपूर मिसाएर निधारमा दल्लाले तुरुन्त आराम मिल्छ।

६. मूत्रकृच्छ (डिसयुरिया-पिसाब पोल्ने) मा तुलसीको बीउ ६ ग्राम राति १५० ग्राम पानीमा भिजाएर प्रातःकाल प्रयोग गर्नुपर्छ। तुलसी स्वरस बिहान-बेलुकी मिश्रीसँग लिँदा जलनमा आराम मिल्छ।

धातु द्रौढ्यमा तुलसीको बीउ एक ग्राम, गाईको दूधका साथ प्रातः एवं रात्रि लिनुपर्छ। तुलसीको बीउ चूर्ण अथवा मूल समभागमा पुरानो गुड (मिठा) सँग मिलाएर नित्य डेढदेखि तीन ग्राम गाईको दूधसँग मिलाएर प्रयोग गर्दा नपुंसकतामा लाभ प्राप्त हुन्छ। प्रदर रोगमा अशोकको पातको स्वरस तथा मासिक धर्मको पीडामा क्वाथ नियमित दिँदा लाभ हुन्छ।

७. विविध- विभिन्न प्रकारको अर्बुद (क्यान्सर) मा तुलसीको प्रयोग हुने गर्दछ। २५ वा बढी ताजा तुलसीको पात पिँधेर नित्य पिउँदा यसको वृद्धि रोकिन्छ भन्ने भनाइ छ। यस कथनको सत्यताको परीक्षा हेतु शोध अनिवार्य छ।

तुलसीको प्रत्येक भाग सपविषमा उपयोगी पाइएको छ। सपदंशबाट पीडित व्यक्तिलाई यदि समयमा तुलसीको सेवन गराइन्छ भने उसको ज्यान जोगिन सक्छ। जुन ठाउँमा सपले टोकेको छ, त्यहाँ तुलसीको जरा मखन वा घ्यूमा घोटेर लेप गर्नुपर्छ। जसैजसै विष तानिन्छ, लेपको रङ सेतोबाट कालो हुँदै जान्छ। कालो लेप हटाएर पुनः ताजा लेप लगाइदिनुपर्छ।

बिच्छीदंशमा तुलसीको स्वरस टाउकोदेखि खुट्टासम्म मन्दा तथा तुलसीपत्रलाई चारगुना पानीमा घोटेर पाँच-पाँच मिनेटमा पिउन दिँदा पीडाको शीघ्र शमन हुन्छ।

तुलसीपत्रलाई पिँधेर मुखमा दल्लाले अनुहारको आभा बढ्छ। मुखको रोग तथा छाला परेमा तुलसीको क्वाथले कुल्ला गर्नुपर्छ तथा दाँत दुखेमा तुलसीको जराको क्वाथ बनाएर त्यसले कुल्ला गर्नुपर्छ। तुलसी एक प्रकारले सम्पूर्ण शरीरको शोधन गर्ने जीवनशक्ति संवर्धक औषधि हो। वातावरणको पनि शोधन गर्छ तथा पर्यावरण सन्तुलित बनाउँछ। औषधिको विषयमा जति लेखे पनि कम हुन्छ।

अवस्था नरहेकाले मनसुन औसत समयभन्दा केही ढिलो बाहिरिने सम्भावना रहेको मौसमविद् राजु प्रधानाङ्गले बताए।

उनका अनुसार अब भारी वर्षाको सम्भावना भने रहेको छैन।

यस वर्ष मनसुन गएको जेठ २८ गते नेपाल भित्रिएको थियो। यस वर्षदेखि मनसुनको अवधि परिमार्जन भएको छ। यसअघि सामान्यतया नेपालमा जून १० मा मनसुन भित्रिने र सेप्टेम्बर २३ मा बाहिरिने गरेको थियो।

यस वर्षदेखि जून १३ मा मनसुन भित्रिने र अक्टोबर २ मा मनसुन बाहिरिने बताइएको छ।

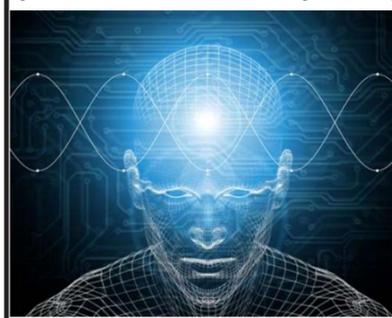
'गुलाब' नामक शक्तिशाली चक्रवात हिजोदेखि भारतको उडिसाको जमीनमा अवतरण भइसकेकोले यसको अप्रत्यक्ष परिधीय असरका कारण नेपालमा आंशिकदेखि सामान्य बदली हुने सम्भावना रहेको औल्याइएको छ।

आज देशभर आंशिकदेखि सामान्य बदली रही कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशका एक/दुई स्थानमा हल्का वर्षा भएको छ। राति देशभर आंशिकदेखि सामान्य बदली रही केही स्थानमा मेघगर्जन/चटघाडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ।

फरक समाचार

गीत-सङ्गीत सुन्दा यस्तो अनुभव हुन्छ भने..

कुनै गीत वा सङ्गीत सुन्दा तपाईंको मुटुको ढुकुढुकी तेज हुन्छ? रौ सिरिड हुने र आँखा च्यातिने हुन्छ भने तपाईं बेग्लै किसिमको मानिस हुनुहुन्छ। हार्बर्ड युनिभर्सिटीमा हालै गरिएको रिसर्च अनुसार गीत सुनेर अलग्गै अनुभूति हुनेहरूको

दिमाग साधारण व्यक्तिको तुलनामा शक्तिशाली हुन्छ। रिसर्चर मैथ्यु सचले भने- "यस्ता व्यक्तिको शरीरमा फाइबरको मात्रा बढी हुन्छ, जुन साउन्डलाई दिमागसम्म पुऱ्याएर भावनाको अनुभूति गराउँछ। यसै कारण गीत सुनेर यस्ता व्यक्तिको मस्तिष्कले बेग्लै रिप्लेट

गर्छ, यस्ता व्यक्ति अत्यन्त कम हुन्छन्, जो सङ्गीतको माध्यमले आफ्नो शरीरलाई पुनर्ताजगी गर्नुका साथसाथै कैयौँ मानसिक रोगबाट पनि जोगिन्छन्।"

रिसर्चले दाबी गरेको छ- डिप्रेसन र कैयौँ प्रकारका मानसिक रोगबाट ग्रस्त व्यक्तिको उपचार सङ्गीतबाट गर्न सकिन्छ। भनिन्छ, केही विशेष प्रकारको धुन र सङ्गीतको पहिचान गरेर मानसिक रोगबाट जोगाउन सकिन्छ। प्राचीनकालमा लेखिएको चिनियाँ ग्रन्थमा पनि सङ्गीतलाई औषधिको दर्जा दिइएको छ। चिनियाँ लेखनमा औषधि शब्दको उत्पत्ति सङ्गीत शब्दबाट भएको हो। धेरैजसो स्थानमा यसलाई मोजार्ट इफेक्ट पनि भनिन्छ। अर्थात् सङ्गीत सुनेपछि केही समयको लागि मस्तिष्कमा अनुकूल प्रभाव पर्छ। सङ्गीत सुन्नेभन्दा बढी कुनै म्युजिकल इन्स्ट्रुमेन्ट बजाउने व्यक्तिलाई यसको प्रभाव बढी पर्ने रिसर्चले जनाएको छ।

धर्तीलाई कृत्रिम तरिकाले चिसो राख्न विनाशकारी

ग्लोबल वार्मिङको प्रभावको मुकाबला गर्ने प्रस्तावमा ज्वालामुखी विस्फोटको नक्कल गर्दा संसारको विभिन्न भागमा प्राकृतिक आपदा निम्तिन सक्छ। जलवायु परिवर्तनसँग लड्न जियोइन्जिनियरिङ एउटा तरीकाको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। जियोइन्जिनियरिङको माध्यमले ग्लोबल वार्मिङलाई आफ्नो तरीकाले हेरफेर गरी वातावरणमा कृत्रिम रूपमा एयरोसोल प्रवेश गराइन्छ। नेचर कम्म्युनिकेशन्स पत्रिकामा प्रकाशित शोध अनुसार

जियोइन्जिनियरिङको उपायले विनाशकारी प्रभाव हुन सक्छ। यस प्रकारको उपायबाट तुफान वा लामो समयसम्म सो क्षेत्रमा सुकखाको स्थिति पैदा हुन सक्छ।

शोधमा भनिएको छ- एक गोलाड्ढमा जियोइन्जिनियरिङलाई लक्षित गर्नाले दोस्रो गोलाड्ढमा गम्भीर हानिकारक प्रभाव पर्न सक्छ।

ब्रिटेनको एकसलेटर विश्वविद्यालयमा शोधका प्रमुख एन्थोनी जोन्सले भने- "हाम्रो नतीजाले यस कुराको पुष्टि गर्दछ कि क्षेत्रीय सौर्य जियोइन्जिनियरिङ एक उच्च जोखिमपूर्ण रणनीति हो, जसबाट लगातार एक क्षेत्रमा फाइदा पुऱ्याउन सकिन्छ भने अर्को क्षेत्रमा नोक्सान पुऱ्याउन सक्छ।"

निद्रा लगाउने चमत्कारी जुस

तनावले भरिएको जीवनमा निद्रा नलाग्ने समस्या साधारण भइसकेको छ। निद्राको लागि व्यक्तिले अनेक प्रकारका औषधि पनि सेवन गर्छन्, जसको आफ्नै नकारात्मक प्रतिक्रिया पनि छ। तर पियो चेरीको जुस सेवन गर्दा १० मिनेटमै निद्रा लाग्छ।

लुजियाना स्टेट युनिभर्सिटीका अनुसन्धानकर्ताले गरेको शोध अनुसार यो

जुस पिउने व्यक्तिलाई बच्चावालाई जस्तो निद्रा लाग्ने गर्छ। शोधकर्ताले निद्रा नलाग्ने समस्याबाट ग्रसित आठजनामाथि यो जुस प्रयोग गरेका थिए। यसमध्ये केहीलाई प्लेसबो ड्रग दिइएको थियो भने केहीलाई पियो चेरीको जुस। तर जसले पियो चेरीको

जुस खाएका थिए, उनीहरूको सुत्ने समय ८४ मिनेट बढेको थियो। चेरीको जुसमा नेचुरल प्लान्ट कम्पाउन्ड हुन्छ, जसलाई proanthocyanidins भनिन्छ, जसले एमिनो एसिड ट्राइटोफनलाई उत्तेजित पारेर सेरोटोनिनलाई निष्कासित गर्छ। सेरोटोनिन एउटा नेचुरोडान्समिटर हो, जसले आराम र निद्रा दिन्छ। **जुस पिउनुभन्दा पहिले ध्यान दिनुपर्ने कुरा:** जुसमा चिनी मिसाउनुहुँदैन किनभने चिनी हालेपछि यस जुसले काम गर्दैन। चाँडै निद्राको लागि राति सुत्नुभन्दा पहिले हेभीडाइट लिनुहुँदैन। सुत्ने समय एकै हुनुपर्छ। राति कफिनजस्ता पदार्थ लिनुहुँदैन।

सात घण्टामा एक वर्ष समाप्त हुने ग्रह

पृथ्वीमा एक वर्षमा ३६५ दिन हुन्छ। यस क्रममा हाम्रो धर्तीले सूर्यको एक चक्कर पूरा गर्छ। यस एक वर्षमा जाडो, गर्मी, वसन्त, दशैं, तिहार, होली आउँछ। हालै केलर टेलिस्कोपले एउटा नयाँ ग्रहको खोज गरेको छ। त्यसको अर्बिटल पिरियड थाहा पाउँदा जो कोही पनि चकित हुन्छ। एपिक २४६३९३४७४ बी नामक यस ग्रहमा एक वर्षमा केवल ७ घण्टा मात्र हुन्छ।

केपलर टेलिस्कोपले आफ्नो केर प्लेनेट हटिड मिसनको दौरान करीब २३ सय ग्रहको खोज गरिसकेको छ। तर हालै खोजिएको यो ग्रह विशेष रहेको बताइएको छ। यो ग्रह पृथ्वीभन्दा पाँच गुना ठूलो छ। एस्टोनामसका अनुसार यस ग्रहमा आइरनको मात्रा ७० प्रतिशत छ। यस ग्रहको Equilibrium तापमान २०३९ के छ। रिसर्चसका अनुसार यस ग्रहको पूरा वायुमण्डल स्टेलेर रेडिएशनको कारण बर्बाद भइसकेको छ तर आफ्नो ताराको अत्यन्त नजीक भएको कारण यो ग्रह अहिलेसम्म वाष्पमा बदलिएको छैन। वैज्ञानिकहरू यस ग्रहमा एक दिनमा कति घण्टा हुन्छ त्यो पत्ता लगाउँदै छन्।

-प्रतीक डेस्क(एजेन्सीको सहयोगमा)

यस वर्ष मौसम ढिलो बाहिरिने

काठमाडौं, १२ असोज/रासस

यस वर्ष मनसुन औसत समयभन्दा केही दिन ढिला गरी बाहिरिने सम्भावना

रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जनाएको छ।

मनसुन बाहिरिनका लागि पश्चिमबाट

पूर्वतिर हावा बहनाका साथै बङ्गालको खाडीबाट जलवाष्पयुक्त हावा आउने क्रम रोकिनुपर्ने भएकाले अहिलेसम्म त्यो

सप्तरीको राजविराजस्थित भगवती पोखरी। धार्मिक महत्त्वको यो पोखरीको सरसफाई तथा संरक्षणमा ध्यान नदिँदा प्रदूषित बन्दै गएको छ। तस्वीर: अरुणकुमार यादव/रासस

दशैं लक्षित आयातले भन्सार राजस्वमा वृद्धि

प्रस, परवानीपुर, ११ असोज/
वीरगंज भन्सार नाका भएर पछिल्लो

भन्सार महसुलतर्फ र १० अर्ब ७९ करोड
२९ लाख ३८ हजार लक्ष्य पाएकोमा र

अन्तःशुल्कतर्फ र २ अर्ब १६ करोड २६
लाख ९४ हजार लक्ष्य पाएकोमा र १

वीरगंज भन्सार कार्यालयको गोदामघर । तस्वीर: प्रतीक

समय दशैं लक्षित सामानको आयात
बढेको छ ।

सामान बढ्दा राजस्व सङ्कलनमा पनि
सकारात्मक वृद्धि देखिएको छ । वीरगंज
भन्सारको तथ्याङ्क अनुसार चालू आवको
गत साउन र भदौ गरी दुई महिनामा र
२७ अर्ब ५३ करोड ६९ लाख ३९ हजार
लक्ष्य पाएकोमा करीब र ५ अर्ब बढी
अर्थात् र ३२ अर्ब ५५ करोड ३१ लाख
३० हजार राजस्व सङ्कलन भएको छ ।
यो लक्ष्यभन्दा करीब १८ प्रतिशतले बढी
हो । जबकि गत आव २०७७/७८ को
सोही अवधिमा लक्ष्यको तुलनामा ९५
प्रतिशत राजस्व सङ्कलन भएको थियो ।
त्यस बेला र १७ अर्ब ९९ करोड ९९
लाख ६९ हजार राजस्व सङ्कलन लक्ष्य
पाएकोमा र १६ अर्ब ४० करोड ७०
लाख ८२ हजार राजस्व सङ्कलन भएको
वीरगंज भन्सारका प्रमुख भन्सार
अधिकृत हरिहर पौडेलले बताए ।
चालू आवको साउन र भदौमा

११ अर्ब ७२ करोड ५८ लाख ९७ हजार
राजस्व सङ्कलन भएको थियो भने मूल्य
अभिवृद्धि करतर्फ र ८ अर्ब ४९ करोड
६९ लाख २७ हजार लक्ष्य पाएकोमा र
१२ अर्ब २६ करोड ४९ लाख ६६ हजार,
अन्तःशुल्कतर्फ र ४ अर्ब ५ करोड १५
लाख ८६ हजार लक्ष्य पाएकोमा र ४
अर्ब ४९ करोड ५० लाख २२ हजार,
पूर्वाधार विकास करतर्फ र २ अर्ब ११
करोड ७७ लाख ५६ हजार लक्ष्य
पाएकोमा र २ अर्ब ७ करोड ४७ लाख
४२ हजारलगायत गरी कुल र ३२ अर्ब
५५ करोड ३१ लाख ३० हजार राजस्व
सङ्कलन भएको हो ।

गत आव २०७७/७८ को साउन र
भदौमा भन्सार महसुलतर्फ र ७ अर्ब ५
करोड ६९ लाख ८२ हजार लक्ष्य
पाएकोमा र ६ अर्ब ४२ करोड ५५ लाख
९० हजार, मुअकतर्फ र ६ अर्ब ३५ करोड
५३ लाख ४९ हजार लक्ष्य पाएकोमा र
६ अर्ब ७ करोड ७ लाख ३७ हजार,

अर्ब ८९ करोड ४६ लाख ९ हजार,
पूर्वाधार विकास करतर्फ र १ अर्ब ४९
करोड ७२ लाख २३ हजार लक्ष्य
पाएकोमा र १ अर्ब २७ लाख २०
हजारलगायत गरी कुल र १७ अर्ब ४०
करोड ७० लाख ८२ हजार लक्ष्य पाएको
थियो ।

नेपालमा कोरोना महामारी कम
भएपछि बजार, कार्यालय, उद्योग,
यातायात, होटल, पर्यटन क्षेत्रलगायतका
अन्य क्षेत्र बिस्तारै लयमा फर्किन थालेपछि
मालसामानको आयात बढेको हो ।
वीरगंज नाकाबाट डिजेल, पेट्रोल, नयाँ
सवारीसाधन, एलपी ग्याँस, सिङ्गल/डबल
क्याब (पिकअप भ्यान) भटमास, खजुर
(पाम), सूर्यमुखी तेलका कच्चा तेल,
एमएस बिलेट, एचआर सिट, एचआर
स्टिप्स, भटमास, पोलिथिन दाना,
लुब्रिकेन्ट्स, तयारी कपडा, बस, ट्रकका
चेसिसलगायतका सामानहरूको आयात
पोहोरभन्दा वृद्धि भएको छ ।

वीरगंजमा सङ्क्रमितको मृत्यु

प्रस, वीरगंज, १२ असोज/

वीरगंजको अस्पतालमा बाराका
एकजना कोरोना सङ्क्रमितको मृत्यु
भएको छ ।

नारायणी अस्पतालका कोभिड
संयोजक डा उदयनारायण सिंहले

एडभान्स मेडिकेयर अस्पतालमा भना
भएका बाराका २० वर्षीय युवक मुस्तफा
अन्सारीको मृत्यु भएको बताए ।

अन्सारीको भदौ २५ गते पिसिआर
परीक्षण गर्दा सङ्क्रमित देखिएका थिए ।
उनी एडभान्समा असोज ५ गतेदेखि भना

रहेको र असोज ११ गते राति पौने दश
बजे निधन भएको डा सिंहले पुष्टि गरे ।
वीरगंजको अस्पतालमा कोभिड
सङ्क्रमितसँगै मृत्युदर पनि घटेको थियो ।
केही दिनदेखिको पिसिआर परीक्षणबाट
सङ्क्रमित देखिएका छैनन् भने दुई
महीनाभन्दा बढी समयपछि सङ्क्रमितको
मृत्यु भएको हो ।

बताए । उनले चित्त नबुझेका योजनाहरूको
अख्तियारको टोलीले अनुगमन गरेको
पनि पुष्टि गरे । चित्त नबुझेका केही
योजनाहरूको टोली आफैले अनुगमन
गरेको वडाध्यक्ष तिवारीले बताए ।

एकै दिन ...

०००१ नम्बरको ट्याक्टरबाट बिलबिजक
नभएको ४६ बोरा सुपारी, १० बोरा
छोहोडा, ७ बोरा केराउ र ५ बोरा
मरिच बरामद गरेको थियो । पर्सा

प्रहरीका प्रवक्ता ओमप्रकाश खनालले
अवैध सामान बरामद भएपछि चालक
धोबिनी गापा-५ का ४५ वर्षीय आलिम
अन्सारीलाई पक्राउ गरिएको बताए ।
उनले सो ट्याक्टरको सामान भारतीय
सीमावर्ती क्षेत्र सिकटा लैजाने गरी
छिपेरमाई गापाको भिस्वा बजार लान
खोजिएको बताए । ट्याक्टरबाट १२ लाख

वन क्षेत्रका ...

पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जका सहायक संरक्षण
अधिकृत सन्तोष भक्तसँग बृहदा उनले
उपभोक्ता समिति पुनर्गठनको प्रक्रिया शुरू
भएको बताए ।

समिति पुनर्गठनको प्रक्रिया अन्तर्गत
समितिमा जनसङ्ख्या तथा भौगोलिक

खेलकूदको संसार

स्व रामबहादुर श्रेष्ठ दोस्रो गोल्डकप फुटबल चौथो दिनको खेलमा ठोरी-२ विजयी

माधव तिमिल्सिना, ठोरी, १२ असोज/

पर्साको ठोरी-४ विजयवस्तीमा जारी समाजसेवी स्व रामबहादुर श्रेष्ठ दोस्रो गोल्डकपको चौथो दिन मङ्गलवारको खेलमा वनशक्ति क्लब ठोरी-२ विजयी भएको छ । भक्तपुर एफसीलाई शून्यका विरुद्ध एक गोलअन्तरले पराजित गरेको हो ।

प्रतिस्पर्धात्मक खेलको मध्यान्तरअघि भक्तपुरका रक्षकले गोल पोस्टनजीकै ह्यान्डबल गर्दा ठोरीले पेनाल्टी पाएको थियो । पेनाल्टीलाई ठोरीका कृष्ण शाक्यले गोलमा परिणत गरेका थिए र सो गोल नै निर्णायक साबित भयो ।

खेलको सम्पूर्ण अवधिभर भक्तपुरले ठोरीलाई दबाबमा राखेर खेले पनि गोल भने गर्न सकेन । उसले पटक-पटक गोल गर्ने प्रयास गरेको भएपनि सबै प्रयास असफल रहे ।

आजको खेलको 'म्यान अफ दि म्याच' भने भक्तपुरका जम्मे धामी घोषित भए । भोलिको खेल हेटौँडा फुटबल क्लब, हेटौँडा र निर्मल समाज युवा क्लब ठोरी-४ बीच हुने आयोजकले जनाएको छ ।

एपिएफ र न्यू डायमन्ड विजयी

काठमाडौँ, १२ असोज/रासस

हेटौँडा राष्ट्रिय महिला तथा पुरुष क्लब भलिबल च्याम्पियनसिप अन्तर्गत महिलातर्फ विभागीय टोली नेपाल एपिएफ क्लब र न्यू डायमन्ड स्पोर्ट्स क्लबले जीत हासिल गरेका छन् ।

त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकूद परिषद् (राखेप) को कभर्ड हलमा आज भएको महिलातर्फको खेलमा एपिएफले तीन भारतीय खेलाडी सम्मिलित डोरपाटन स्पोर्ट्स क्लबलाई ३-० को सोभो सेटमा पराजित गर्दै जीत हासिल गरेको हो । एपिएफले डोरपाटनमाथि पहिलो सेट २५-११, दोस्रो सेट २५-७ तथा तेस्रो सेट २५-६ ले खेल आफ्नो पक्षमा पार्यो ।

त्यस्तै अर्को खेलमा न्यू डायमन्ड स्पोर्ट्स क्लबले एभरेस्ट भलिबल ट्रेनिङ क्लबलाई ३-० को सोभो सेटमा पराजित गर्दै जीत हासिल गर्‍यो । डायमन्डले पहिलो सेट २५-६, दोस्रो २५-५ र तेस्रो तथा अन्तिम सेट २५-१३ को जीत निकाल्न सफल भयो ।

महिला र पुरुष टोलीको विजेताले समान र चार लाख तथा उपविजेताले र दुई लाख प्राप्त गर्नेछन् । त्यस्तै तेस्रो हुने टोलीले र एक लाख प्राप्त गर्नेछ । च्याम्पियनसिपमा सर्वोत्कृष्ट घोषित हुने खेलाडीले र २५ हजार तथा उत्कृष्ट घोषित हुने अन्य विधा स्पाइडकर, सेटर, ब्लकर, सर्भर, डिफेन्स र प्रशिक्षकले जनही र १० हजार प्राप्त गर्नेछन् ।

मूल्यको सामान बरामद भएको उनले

बताए । बरामद सामान कारबाईको लागि
राजस्व अनुसन्धान कार्यालय पथलैया
पठाइएको उनले बताए ।

यसैगरी, जिप्रका पर्साले विभिन्न

स्थानबाट बरामद करीब सात लाख मूल्य
बराबरको भन्सार छलीका सामान
बरामद गरी आवश्यक कारबाहीका लागि
वीरगंज भन्सार कार्यालय पठाएको छ ।

पर्सा प्रहरीका प्रवक्ता प्रहरी नायब
उपरीक्षक ओमप्रकाश खनालले सोमवार
राति नौ बजेको समयमा वीरगंज
महानगरको इनर्वा, नगवा र घण्टाघर
लिङ्गरोडबाट विभिन्नथरीका लत्ताकपडा
र मोबाइल कभर बरामद भएको
बताए । उनले भन्सार छलीका र ६
लाख ८३ हजारको सामान बरामद
भएको र आवश्यक कारबाहीका लागि
वीरगंज भन्सार कार्यालय पठाएको
बताए ।

आधारमा निर्माण गरिएका समूहको
पुनर्गठन गर्नका लागि कर्मचारी
खटाइसकेको उनले बताए । प्रक्रिया
चाँडै सम्पन्न गरी असोज मसान्तभित्रै
सम्पूर्ण मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति गठन
गरिने सहायक संरक्षण अधिकृत भक्तले
बताए ।

कालिकामाई गापामा अख्तियारको छापा

प्रस, वीरगंज, १२ असोज/

कालिकामाई गाउँपालिकामा

टोलीले अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि
बढाएको हो ।

चित्त नबुझेको विषयमा उजूरी परेकाले अख्तियारको टोली छानबीन गर्न गाउँपालिकामा आएको हो ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
हेटौँडाले छानबीन शुरू गरेको छ ।

अख्तियारको टोलीले दुई दिनसम्म
गापाको कार्यालयमा पुगी विभिन्न
योजनाको अनुगमन तथा सोसम्बन्धी केही
फाइलहरू लगेको बुझिएको छ । गत
आवको असार २० देखि ३१ गतेसम्म
भुक्तानी भएका फाइलमा अनियमितता
भएको उजूरी परेपछि अख्तियारको

सो गापासँग अख्तियारले
उजूरीसम्बन्धी फाइलहरू माग गर्दा
नपठाएपछि टोली आफै आएर फाइल
लगेको बुझिन आएको छ ।

यसबारे वडाध्यक्ष पवन तिवारीसँग
बुझ्दा उनले जनताको चित्त नबुझेको
विषयमा उजूरी परेकाले अख्तियारको
टोली सोही विषयमा छानबीन गर्न
गाउँपालिकाको कार्यालयमा आएको

नेपालको संविधानका विशेषता

- सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताबाट जारी भएको संविधान,
- नेपाली जनतामा निहित सार्वभौमसत्ता एवं राजकीयसत्ता,
- सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, धर्म निरपेक्ष राज्यव्यवस्था,
- मानव अधिकार र विधिको शासनको प्रत्याभूति,
- लोकतान्त्रिक मूल्य-मान्यतामा आधारित संविधान,
- समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई आत्मसात गरिएको,
- प्रत्यक्ष र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकल र साझा अधिकारको व्यवस्था,
- समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

Make your stay with us is a
memorable experience

Lords Plaza Birgunj is a world class hotel built to treat all types of travelers. This beautiful hotel is equipped with contemporary Rooms and Suites, Business Center, Four Conference Rooms, Three Food and Beverage outlets - Bar, Multi Cuisine Restaurant & Roof Top Dining, Spa, Gym, Pool and Casino.

Diyalo
Lords
PLAZA
Exhilarating Hospitality
Birgunj

Call - 51525252, 98028 19788, 98028 19787

Aadarsh Nagar, Birgunj, Nepal, www.lordshotels.com,